

Top van Onderop Zondag 20 mei 2007

Verslag

Nederlands Sociaal Forum, Spuistraat 239, 1012 VP Amsterdam

info@sociaalforum.nl

www.sociaalforum.nl

Giro 4902698 t.n.v. Stichting Fonds NSF, Amsterdam

Over het Nederlands Sociaal Forum

De Top van Onderop is georganiseerd door het Nederlands Sociaal Forum (NSF). Het NSF is opgericht in 2004. Het forum is onderdeel van een wereldwijde beweging. Op internationaal niveau is de afgelopen jaren de andersglobaliseringsbeweging opgekomen die miljoenen mensen verenigt onder de leus 'Een andere wereld is mogelijk'. Organisaties die op diverse terreinen actief zijn - milieu, mensenrechten, armoede, vrede, arbeid - werken steeds nauwer samen.

In 2001 werd voor het eerst in het Braziliaanse Porto Alegre het Wereld Sociaal Forum georganiseerd. Dit voorbeeld werd in november 2004 opgevolgd in Nederland. In de Beurs van Berlage in Amsterdam kwamen duizenden mensen bij elkaar op het eerste Nederlands Sociaal Forum. In mei 2006 was de tweede succesvolle editie van het NSF in Nijmegen. Drieduizend mensen namen deel aan 175 debatten en workshops op dit festival van ideeën en idealen.

In 2008 zal opnieuw een Nederlands Sociaal Forum plaatsvinden. In de aanloop daar na toe organiseerde het NSF naar aanleiding van de G8 in Duitsland de Top van Onderop op zondag 20 mei 2007 in Amsterdam.

Inmiddels ondersteunen meer dan 250 maatschappelijke organisaties en actiegroepen het NSF.

De organisaties vormen een dwarsdoorsnede van de Nederlandse sociale bewegingen, van kleine lokale actiegroepen tot grote landelijke maatschappelijke

organisaties. Groepen of organisaties die de basisverklaring (zie sociaalforum.nl) van het Nederlands Sociaal Forum ondertekenen kunnen aansluiten.

Comité van Aanbeveling

Voor het Nederlands Sociaal Forum is een comité van aanbeveling gevormd met Nederlanders van diverse pluimage. Schrijvers en journalisten, mensen uit kleine actiegroepen en grote maatschappelijke organisaties doen mee. Het brede comité bestaat uit:

Samira Abbos (PvdA-Kamerlid uit antiracisme beweging)
Hedy d'Ancona (oud-minister)
Miriyam Aouragh (Samen tegen Racisme)
Mohammed Benzakour (schrijver)
Sylvia Borren (Oxfam Novib)
Willem Bos (Comité Grondwet Nee)
Tamira Combrink (studentengroep Damoclash)
Wijnand Duyvendak (GL-Kamerlid uit de milieubeweging)
Tuur Elzinga (Solidariteitsfonds XminY)
René Danen (Platform Keer het Tij)
Olivier Hoedeman (CEO)

Agnes Jongerius (FNV)
Frank Köhler (Milieudefensie)
Piet van der Lende (Bijstandsbond)
Eveline Lubbers (onderzoeksjournalist)
Jonathan Mijs (oud-voorzitter LSVb)
Abdou Menebhi (Emcemo)
Mohammed Rabbæ (Genoeg is Genoeg)
Lydia Rood (schrijfster)
Diederik Samsom (PvdA-Kamerlid uit de milieubeweging)
Ed van Thijn (oud-burgemeester Amsterdam)
Elske ter Veld (oud-staatssecretaris)
Krista van Velzen (SP-Kamerlid uit de vredesbeweging)
Stefan Verwer (Lokaalmondiaal)

Top van Onderop alternatief voor de G8

Het Nederlands Sociaal Forum organiseerde op zondag 20 mei de "Top van Onderop". Vlak voordat de wereldleiders van de acht grootste landen begin juni bij elkaar kwamen op de G8 in Duitsland, kwamen in Nederland de sociale bewegingen bij elkaar om alternatieven voor een andere wereld te formuleren. In totaal 1.210 mensen namen deel aan de Top van Onderop. In De Balie en het Barlaeus Gymnasium aan het Leidseplein in Amsterdam waren tientallen debatten, films, workshops en een informatiemarkt. Tijdens de Top was er om 13 uur een spectaculaire actie op het Museumplein. "Een andere wereld is mogelijk. Mens en milieu boven winst!" Meer dan duizend Nederlanders onderschreven deze oproep bij de manifestatie op het Museumplein. Zij protesteren daarmee tegen de G8, de club van rijke landen die op 6 en 7 juni 2007 bijeenkwamen in Duitsland. De deelnemers schilderden de oproep gezamenlijk op een 40 meter lange muur bij het Amerikaanse consulaat.

Programma Top van Onderop in het kort:

11.00 – 12.30 uur	Eerste ronde; 20 Workshops, seminars en films. De Balie en Barlaeus Gymnasium, Leidseplein Amsterdam.
13.00 – 14.00 uur	Actiemanifestatie Museumplein Amsterdam voor het Amerikaans Consulaat.
14.30 – 16.00 uur	Tweede ronde; 20 Workshops, seminars en films. De Balie en Barlaeus Gymnasium, Leidseplein Amsterdam.
16.30 – 18.00 uur	Derde ronde: Plenair slotdebat, Koor Poverty Requiem, workshops en films. Barlaeus Gymnasium, Leidseplein Amsterdam.

Wereld zonder oorlog, armoede en klimaatverandering

Drie thema's die actueel waren rondom de G8 stonden ook centraal op de Top van Onderop. Een andere wereld is mogelijk dan wat de leiders van de G8 nu van plan zijn met onze planeet.

We willen een ander beleid op het gebied van:

- *Klimaatverandering en energie.*
- *Mondiale armoede en neoliberale globalisering.*
- *Oorlog, afbraak burgerrechten en racisme.*

Doelstelling van de Top van Onderop was om duurzame, sociale en vreedzame alternatieven voor deze problemen onder de aandacht te brengen van een breed publiek. Door de grote opkomst en de ruime media-aandacht is dit ook goed gelukt.

Organisaties

De volgende 260 organisaties ondersteunen het Nederlands Sociaal Forum:

A SEED - Activistenschool - Addihac - AERD - AFA - Afrika- Europa netwerk - AFVN - Alert - ASKV Steunpunt Vluchtelingen - ASN Bank - Atalanta - Atoomvrijstaat - Attac Nederland - Attac Vlaanderen - Beweging ATD Vierde Wereld - Bijstandsbond - BioFair - Boliviaanse Kring Nederland - Borderline Books - Both ENDS - Breeding spaces - Bureau Verantwoord - Burma Centrum Nederland - Buro Jansen & Janssen - Campagne Geen Oorlog tegen Iran - Campagne tegen Wapenhandel - Campagne Vertrokken Gezichten - CEO - CHOICE - Civitas - CJB - Clienten Centrum Limburg - CMC - Coalitie Eerlijke Handel - Coalitie Stop de Oorlog - Cocon - CODAC - Comite Grondwet Nee - Comunicado - Conciliair Procesgroep W-Koggenland - Congo-Ned - Cordaid - COS Nederland - COS Utrecht - COS West en Midden Brabant - Cubasol - CUTS/CITEE - DAP - De Gaarde - De Gemeenschap - De Kleine Aarde - De Nieuwe Werklozenbond - De Verandering - De Vrije Ruimte - Demotech - Die Toilluds - DISK - Dusabane - DWARS - EAPN NL - EARN Kaderwerkgroep - Een Ander Joods Geluid - EGYCUMA - EIRENE-Nederland - EkoZine - Elf September Onderzoeksgroep - Emcemo - EMMA - Euromarsen - European Center Conflict Prevention - EVA - EVA Dordrecht - Evert Vermeer Stichting - Excluded - FairFood - FNV Bondgenoten - FNV Kiem - FNV Vakcentrale - FNV Vrouwenbond - Fundacion Interchange - GATS Platform - GGZ Plaza - Global Basic Income Foundation - Global Civilians Network - Global LinQ - Grassroots Projects - Grenzeloos/SAP - GRIP Het Alfabet - Het Zeteltje - Hijos - Hivos - HOC - Humanistisch Vredesberaad - Huurdersvereniging Amsterdam - ICCO - IKS - IKV - Inclusion - Initiatiefgroep Groene Gids - Initiatiefgroep Kurdistan - Institute of Social Studies - Int. Institute for Inclusive Science - InterArt - Intercultureel & Muzisch Instituut - Internationaal Verzet - IS - Islamitische Universiteit Rotterdam - IVB - JMA - Jongeren Toekomstige Wereldverbeteraars - JS - Jubilee Nederland - Just Act - Keer Het Tij Maastricht - Keer het Tij Nijmegen - Kerk en Vrede - Kerkelijke werkgroep Samen Delen Dordrecht - Kinderen van Moeder Aarde - Kleureneconomie - KMAN - Kontakt der Continenten - Kroesje - LHUMP - Libre Expresion - Licht op Reintegratie - Linke Hersenen - Linkse Hulp - Link - Loesje - LokaalMondiaal - LOS - LSVb - MAid MANagement - Mama Cash - Max Havelaar - Meldpunt Misbruik Identificatieplicht -

Milieudefensie - Museum voor Vrede en Geweldloosheid - Nahid - Natuur en Milieu - NCIV - Nederland Anders - Nederland Bekent Kleur - Nederlands Platform Gentechnologie - Nederlandse Missieraad - Nemo - NENO - Nijmeegs Platform - NIPI - NIZA - Noodles - Noordelijk Zoutkoepeloverleg - Noticias - NPK - Offensief - Oikos - Ojala - OKIA - Omslag - Organisatie van Lokale Omroepen Nederland (OLON) - Organisatie voor Duurzame Energie - Oxfam Novib - Paffencollectief - Pais - Papua Lobby - PEACE - Peace Brigades International - Pinksterlanddagen - Platform Aarde Boer Consument - Platform Keer het Tij - Platform Stop de Inburgeringsplicht - Platform tegen de Nieuwe Oorlog - Platform Vredescultuur - Plitia - Prime - PROJUSTITIA - Protestantse Diaconie Amsterdam - Rabia Latina - Renegade Artists Present - ROOD, jongeren in de SP - RozeLinks - S.B.I.D. - Samen Tegen Racisme - Schone Kleren Campagne - Silence for Peace - SMZBW - Sociaal Initiatief Nederland - Sociale Databank Nederland - SOL - SOMO - SOMO - Sonido - SOS Kinderen Irak - Steungroep Vrouwen Zonder Verblijfsvergunning - Stichting Aarde - Stichting Agromisa - Stichting Aknarij - Stichting Basta - Stichting Bona Baana - Stichting Detjing - Stichting Dick Scherpenzeel - Stichting Divers Overijssel-Gelderland - Stichting Door en Voor - Stichting Duurzaam Verder - Stichting Duurzame Solidariteit - Stichting Emmaus Haarzuilens - Stichting FLOW - Stichting Gast - Stichting Globaliseringscentrum - Stichting Help de Hennep - Stichting Internationale Vrije Vrouwen - Stichting LGHi - Stichting Melania OS - Stichting MinPlus - Stichting Overal - Stichting Publieke Zaken - Stichting Searchweb - Stichting Tegenwicht - Stichting Time-Out - Stichting Voor Een Sociaal Europa - Stichting Zelfbeschikking West-Sahara - Stichting Zevenheuvelenloop - Stichting Zora - Tekeer tegen de Isoleer - TIE Netherlands - TNI - United Civilians for Peace - United People - Universitair Milieuplatform Maastricht - VAAO - VD AMOK - Venezolaanse Indiaanse Gemeenschap - Ver. Iraanse Academici in Nederland - Vereniging Basisinkomen - Vereniging Solidair - Vereniging van Afghanen in Nederland - Vereniging van Milieuprofessionals - VIA Nederland - Vluchtelingenwerk Genemuiden - Vluchtelingenwerk Nederland - V Mania - VON - Voor de Verandering - Vrienden van GroenFront! - Vrij Media Collectief - Vrijeconsumenten.nl - Vrouw en Milieu - Vrouwen en de Bijstand - Vrouwen voor Vrede - Wemos - Wereldrevolutie - Werkgroep Arme Schaap - Werkgroep Eurobom - Werkgroep Sociale Globalisering - Werkplaats Biopolitiek - WGNRR - Wise - XminY - Zami - Zwart Zaad.

Actiemanifestatie op het Museumplein

"Acht zelfbenoemde wereldleiders gaan vergaderen over onze toekomst. Jij bent niet uitgenodigd.

Zorg dat ze je horen!" Zo klonk de oproep in de programmakrant voor de actie op het Museumplein die onderdeel was van de Top van Onderop. Ruim duizend mensen gaven gehoor aan de oproep en liepen mee in de stoet van het Leidseplein naar het Museumplein. Daar kon je een protest op de 40 meter lange "G8-muur" voor het Amerikaans Consulaat schrijven. Op de manifestatie was ook muziek van de bekende rapper Def P. die het nummer "De wereld is niet te koop" ten gehore bracht. Aan het einde werden ballonnen opgelaten met de leuze "een andere wereld is mogelijk". Helaas waaide de wind niet richting de G8 in Duitsland.

In toespraken brachten diverse sprekers onze alternatieven voor oorlog, klimaatverandering en armoede voor het voetlicht. Peyman Jafari, van het Nederlands Sociaal Forum riep deelnemers op om zich aan te sluiten bij de protesten tegen de G8 in Duitsland.

Eerlijke handel

In haar toespraak zei Sylvia Borren van Oxfam Novib: "We vragen het al jaren: eerlijke handel, wapenbeheersing en het bereiken van de Millenniumdoelen. De prijs wordt betaald door de armsten, waarvan 70% vrouwen. De G8 moeten hun beloftes nakomen op het gebied van schuldkwijtschelding en hulp en ophouden met vals spel en oneerlijke handel."

Frank Kohler van Milieudefensie zei: "Om een milieuramp maar ook een enorme humanitaire ramp te voorkomen, moeten rijke landen zich eindelijk verplichten 30 % minder broeikasgassen uit te stoten."

Peacemom Cindy Sheehan

Belangrijkste spreker was Cindy Sheehan. Ze is een Amerikaanse vredesactivist en moeder van een soldaat die in april 2004 de dood vond in Irak, vijf dagen na zijn aankomst in het land. Sheehan is van de Gold Star Families for Peace, een vredesorganisatie die zich inzet voor de terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten uit Irak. Zij kreeg wereldwijd aandacht in 2005 toen zij bij de vakantieranch van president Bush in Texas een protestkamp opzette. In 2006 sprak Sheehan ook op het Wereld sociaal Forum in Venezuela.

Sheehan deed op het Museumplein een oproep aan de VS: "Trek je troepen terug uit Irak. De-escalate, investigate and bring home the troops!" Sheehan liet zich ook kritisch uit over de Nederlandse rol: "Een regering die niet wil onderzoeken hoe Nederland in de oorlog betrokken is geraakt, wekt de indruk iets te willen verbergen."

Informatiemarkt

Op de informatiemarkt in het Barlaeus Gymnasium hadden de onderstaande organisaties een stand:

1. AFA
2. Ander Europa
3. A Seed
4. ASKV
5. Atalanta
6. Atoomvrijstaat
7. Cubasol
8. DWARS
9. Een Ander Joods Geluid
10. Fairfood
11. FNV
12. Haags Vredesplatform
13. ICCO
14. International Fellowship of Reconciliation (IFR)
15. IPC i.s.m. INCA
16. ISS
17. J M A
18. Kerk en Vrede
19. LeesLinks / IS
20. Linkse Hulp
21. Llink
22. Meldpunt ID Nee!
23. Milieudefensie
24. Nahid / Vrouwen voor Vrede
25. NPK
26. Ojala / Noticias
27. Oxfam-Novib
28. Pinksterlanddagen
29. Attac / XminY
30. ROOD
31. Samen tegen Racisme
32. SAP / Grenzeloos
33. SRTV
34. St. voor een Sociaal Europa / Bijstandsbond
35. Stop Oorlog
36. TIE Nederland
37. Vrijwillige Internationale Aktie
38. Vereniging Basisinkomen
39. Vredesmuseum
40. Wereldrevolutie / IKS
41. Wise
42. WGNRR

Doe je ding. Je ding is inspirerend.

Loesje

Loesje was ook op de Top van Onderop!

Pluim voor dat idee van die Top. Wie is er eigenlijk mee begonnen? Die mensen waren geniaal. De swung zit hem in het zelf iets doen. Misschien moeten we een keer af van de idee dat je met een actie iets moet bereiken. Misschien gaat het er vooral om dat je iets begint te doen. Plaats jezelf maar eens op de voorgrond. Naast een premier of president. Naast de G8. Jij bent het lichaam van de vrijheid. Jij en wat er in jou omgaat. Dat is precies de sfeer van de Top van Onderop. Mensen die beginnen hun idealen onder woorden te brengen. Misschien eerst schoorvoetend maar dan met steeds vastere stem. En andere mensen vindend in de beweging. Spel dat aanzet spelen. Ga daarmee door. Doe je ding. Je ding is inspirerend.

Grote diversiteit aan workshops en seminars

Tijdens de Top van Onderop waren er 30 workshops en 7 seminars in het Barlaeus Gymnasium en in De Balie. Hieronder een selectie uit de verslagen die een groep van vijftien onafhankelijke mediamakers maakte tijdens de Top van Onderop (de inhoud van dit hoofdstuk weerspiegelt dus niet automatisch de opvattingen van de coördinatiegroep van het NSF).

Seminar: Vrijhandel is een dramatisch recept

Tot voor kort had niemand gedacht dat 'links' de WTO-regels de voorkeur zou geven boven een ander systeem. Maar de bilaterale handelsafspraken tussen de EU en de ACS-landen (Afrika, het Caribisch Gebied en de Stille Oceaan) hebben desastreus gevolgen voor de ACS-landen en verdienen niet de voorkeur. Dit was de boodschap van Max van de Berg, PvdA-delegatieleider in het Europees Parlement en belast met deze zaak. Hij sprak met afgevaardigden van Oxfam Novib, het Institute of Social Studies (ISS) en de SP in de Balie. Het thema: Stop de EPA's.

De WTO (World Trade Organisation) heeft 149 leden en deze landen streven met elkaar naar gelijke handelsafspraken. Zo hanteert de WTO het principe dat een handelsvoordeel voor één land vervolgens voor alle landen geldt. Dat vindt de EU niet leuk, zij geven sinds jaar en dag handelspreferenties aan de ACS-landen (voormalige kolonies) via het Lomé-verdrag en later het Cotonou-verdrag waarin ook armoedebestrijding vastgelegd werd. Na een mislukte top van de WTO in 2003 werden de bilaterale onderhandelingen tussen de EU en de ACS-landen geïntensiveerd en EPA's (Economic Partnership Agreements) zijn volop in de maak.

EPA's zijn afspraken over vrijhandel tussen de EU en de ACS-landen. Dat betekent totale vrijhandel en geen importsubsidies aan beide kanten. Voor een ontwikkelingsland betekent dit substantieel inkomensverlies en een slechte onderhandelingspositie. Vreemd genoeg houden EPA's geen rekening met landbouwsubsidies van de EU. Zo hebben bijvoorbeeld gesubsidieerde diepvrieskippen uit Nederland en België de pluimveehouderij in Senegal weggevaagd. En hoewel Ghana haar tomaten op de Europese markt kan aanbieden, kunnen deze tomaten de concurrentie niet aan met de Italiaanse tomaten die voor 372 miljoen euro per jaar door de EU gesubsidieerd worden.

De ACS-landen staan onder grote druk: per 1 januari 2008 lopen de huidige GSP+ handelsvoordelen af. Niemand weet precies wat er gebeurt als een ACS-land weigert de EPA te accepteren. De betrokken landen zijn bang dat ze buiten alle handelsvoordelen gaan vallen. Alle aanwezige partijen op het seminar waren zich bewust van de noodzaak dat er nu geageerd moet worden tegen deze EPA's. En ook minister Koenders moet zich niet verschuilen achter het argument dat er officieel nog niet gevraagd is naar alternatieven. Er is nog geen ACS-land dat zelf gevraagd heeft om een wurgend EPA contract te tekenen, bovendien voelt het zich niet in staat om een sterke onderhandelingspositie in te nemen, zo benadrukte de aanwezigen eensgezind.

Het GSP+ (Generalised System of Preferences) is een door het WTO goedgekeurd setje van regels die de ACS-landen handelsvoordelen zoals verlaging van het importtarief van landbouwproducten met 3,5 %. Het ACS-land zelf behoudt zo ook zijn importtarieven waarmee bijvoorbeeld onderwijs aan de bevolking gedeeltelijk betaald kan worden.

Alle betrokken partijen menen dat handhaving van het GSP+ systeem voorlopig de het beste alternatief is. En wanneer het Europees Parlement de Europese Commissie hiervan kan overtuigen vervalt natuurlijk de noodzaak om EPA's te bewerkstelligen. Het is duidelijk: de komende maanden dient een sterke anti-EPA lobby te worden gevoerd. Niet alleen binnen de EU, maar (vooral) ook bij de ACS-landen zelf. Hun bewustzijn moet worden ontwikkeld en de ondergeschikte positie opgewaarderd. (Tekst: Miranda van der Hoek, Foto's: Marjolein de Lange)

Jongeren: Wie bepaalt wat je hoort, denkt en ruikt?

Rood-voorzitter en Tweede Kamerlid Renske Leijten op de Top.

De onzichtbare invloeden van reclame, nieuwsberichtgeving en lobbyisme worden in deze workshop belicht. In een volgepakt klaslokaal worden multimediale voorbeelden gelanceerd voor een groepsdiscussie. Vragen circuleren over wie er verantwoordelijkheid heeft tot in welke mate effecten reiken. Een meerderheid van de voornamelijk jonge mensen geeft toe bloot te staan aan de voortdurende impact van ongeadresseerde boodschappen. Fragmenten brengen de discussie verder in de richting van de rol van de commercie en dat is wanneer de verwarring toeslaat: "Ik ben nu op het punt aangekomen dat ik niets meer kan geloven, voordat ik ter plekke heb meegekeken", aldus een discussant. Joris Luytendijk's werk en ervaringen voorzien het debat van praktijkvoorbeelden van wanneer de basisregel van journalistiek – het credo van hoor en wederhoor- niet hooggehouden wordt. De consensus blijkt dat aan de subjectieve en eenzijdige rol van de nieuws media niet gemakkelijk te ontsnappen valt. (Door: Diederik Perk).

Omroep Llink brengt filmprogramma op de Top van Onderop.

Op de Top van Onderop op 20 mei waren de hele dag in drie zalen documentaires en korte films te zien. Dit werd ondermeer verzorgd door het Vrije Media Collectief en Reageerbuis.

De omroep Llink verzorgde het onderdeel in de filmzaal van De Balie. Yvonne Gispen is medewerker van Llink en vertelt over de dag: 'Voor Llink is de Top van Onderop belangrijk, omdat de doelstelling van een andere globalisering heel direct aansluit op dat wat we met onze programma's op TV ook willen bereiken. Zo lieten we in De Balie een documentaire uit de programmaserie War Zone zien over kindslaven in de cacaohandel in Ivoorkust. In de documentaire Shismares staat een eiland voor de kust van Alaska centraal, dat bewoond wordt door Innuït. Zij dreigen de eerste klimaatvluchtelingen te worden'. Aansluitend werd de bekende documentaire An Inconvenient Truth van Al Gore gedraaid.

Llink heeft ook in de haar eigen programma's op de radio ruimschoots aandacht besteed aan de Top van Onderop. Ondermeer met een twee uur lang interview met FNV-voorzitter Agnes Jongerius en René Danen (NSF) in Desmet-live op Radio 5 over globalisering. Ook in het jongerenprogramma Linke Soep op Radio 1 was aandacht voor de alternatieve top in Amsterdam.

"Samenwerken omdat klimaatverandering ook sociale kwestie is".

Op de Top van Onderop was veel aandacht voor klimaatverandering. Kees Kodde, adjunct-directeur van Milieudefensie, vertelt vooraf waarom zijn organisatie meedoet aan het Nederlands Sociaal Forum: "Het NSF is een platform waarin we samenwerken met andere maatschappelijke organisaties. Belangrijk omdat milieu en klimaatverandering ook sociale kwesties zijn. Het motto van het NSF, Een Andere Wereld is Mogelijk!, is ons uit het hart gegrepen en wij beschouwen onszelf deel van de beweging voor een andere globalisering. Die andere wereld gaan we alleen bereiken als we mensen in beweging brengen en mobiliseren. En niet alleen maar tegen, maar ook voor: onze alternatieven. In de discussies over klimaatverandering gaat het vaak over spaarlampen, maar veel diepgaander veranderingen zijn nodig. Neem vliegverkeer: dat levert 10 procent van onze bijdrage aan het broeikas-effect. Dat moet je aanpakken door de belastingvrijstellingen aan te pakken, het vliegen duurder te maken dus, en de luchtvaart te binden aan een jaarlijks dalend uitstootplafond, met verhandelbare rechten".

Seminar: Voorbij de spaarlamp

Is Nederland klaar voor een heuse klimaatbeweging? Kan er een Nederlandse vuist gemaakt worden richting politiek, bedrijfsleven en consument? Kunnen de diverse maatschappelijke bewegingen een strategie bedenken dat een breed draagvlak heeft? Het antwoord is ontluisterend: NEE

Onder voorzitterschap van Oxfam Novib spraken de afgevaardigden van WISE, HIER, Milieudefensie, FNV, Droge Voeten en Internationale Socialisten in De Balie. De mogelijkheden werden afgetast om te komen tot een mogelijke oprichting en een strategie van een brede nationale klimaatbeweging. Als voorbeeld mocht Andrew Pendleton van ChristianAid United Kingdom vertellen hoe een dergelijke beweging (Stop Climate Chaos) in Engeland is opgezet en functioneert.

Pendleton vertelde dat de coalitie als eerste de spanning tussen milieu en ontwikkelingswerk heeft weggenomen. Vervolgens heeft ze haar campagne gedefinieerd. Internationaal gezien moet er contact gelegd worden en overleg gevoerd met dergelijke initiatieven. Er moet draagkracht gecreëerd worden bij de bevolking maar het belangrijkste is het gestelde doel voor de UK zelf: 80% reductie van CO₂ uitstoot in 2024. Op de naleving hiervan door regering en bedrijfsleven ziet de coalitie toe.

Zo'n initiatief gaan we hier in Nederland voorlopig niet meemaken, althans niet onder leiding van een brede nationale klimaatbeweging. HIER begon al met de opmerking dat er al een klimaatbeweging is, dat zijn zij namelijk zelf. En volgens HIER kun je maatregelen voor het milieu niet te ingewikkeld maken. Wanneer je gaat praten over emissierechten begrijpen de mensen je niet meer en heb je geen draagvlak.

Milieudefensie was een stuk pragmatischer. Zonder een politieke agenda begin je weinig. En ook het dilemma tegen wie je spreekt dient opgelost te worden. Adresseer je de burger dan zal deze oplossingen verwachten van de overheid, praat je tegen de consument dan moet je hem vertellen welke tv het zuinigst is. Maar wil je echte resultaten dan moet je bedrijven met veel werknemers betrekken bij energiebesparende acties en duurzame maatregelen.

Dat vond ook de woordvoerder van Internationale Socialisten. Koppel alle belangen aan elkaar en laat er een politieke agenda uit voortvloeien. Helaas, hoewel iedereen de beste bedoelingen heeft kwam ook WISE niet veel verder dan het promoten van zijn eigen top 10 lijstje van CoolClimate.nu. Droge Voeten blijft maar lampen uitdoen die niet hoeven te branden in het ziekenhuis. Zij was overigens wel de enige die de navelstaarderij van de partijen aan de orde stelde: het verbaasde de woordvoerder van het Burgerinitiatief dat ze overal dezelfde gezichten zag en sprak. Het FNV tot slot is bijzonder trots op zichzelf dat milieu nu ook bij hen op de agenda staat, maar daar mogen we nog niet teveel van verwachten.

Uiteraard hebben alle bewegingen en organisaties hetzelfde (goede) doel voor ogen. Maar verder dan het niveau van een spaarlamp indraaien zijn we nog niet. De samenvatting van Oxfam Novib dat het dus duidelijk is dat beslissingen gekoppeld moeten worden om de politieke druk op te kunnen voeren en bewustwordingsprocessen te stimuleren, leek me dan ook meer op het uitspreken van een Oxfam Novib wens dan een samenvatting van het gesprek in De Balie. (Tekst: Miranda van der Hoek).

Geert Wilders en de politiek van de angst

Angst is thema van het gesprek, waar een dertigtal mensen op af zijn gekomen. Aandachtig wordt geluisterd naar de sprekers. Marije Cornelissen van het Antidiscriminatie Bureau Noord Holland neemt als eerste het woord. Zij constateert de opkomst en groei van racisme, met name op het platteland. Juist daar bevindt zich een groot deel van de aanhang van Geert Wilders. Hij speelt in op de angst die daar heerst. Angst voor het onbekende, angst voor verstedelijking.

Naïma Azough van GroenLinks kan zich hier in vinden. Zij wijst op de al langer heersende angst in Nederland voor 'de buitenlander'. Deze heeft al verschillende benamingen versleten als gastarbeider, asielzoeker en allochtoon. Afstand tussen de burger en de buitenlander is zo altijd in stand gehouden. Uit eigen ervaring vertelt zij over haar studietijd in Antwerpen, waar toen het Vlaams Blok opkwam, gefundeerd op eenzelfde angst. Maar de politisering van deze angst heeft als gevolg gehad dat de angst voor de individuele 'buitenstaander' verschoven is naar complete 'groepen'.

Evenals Marije Cornelissen is Naïma Azough van mening dat deze angst het beste bestreden kan worden door het middel discussie. Zij zien hier geen directe oplossing in, maar een middel om racisme en haat aan te pakken. Zo kan de voedingsbodem, het draagvlak aan de oppervlakte worden gebracht en stukje bij beetje worden ontrafeld. Ook emoties kunnen zo worden onderscheiden en worden aangesproken.

Sylvia Borren (algemeen directeur Oxfam Novib) heeft een conflict met Geert Wilders. En een conflict dient opgelost te worden. Van belang is te onderscheiden welk soort conflict het betreft. Betreft het hier een conflict om middelen? Sylvia constateert dat dit niet het geval is, bijvoorbeeld de werkloosheid onder allochtonen is veel hoger dan onder autochtonen. Dit neemt niet weg dat het wel als argument wordt gehanteerd, maar dit is dus een valse. Gaat het hier misschien om een conflict over waarden, een botsing van goed en kwaad? Ook dit is hier niet aan de hand. Het argument van de belangenverstremming bij een dubbele nationaliteit is daar een voorbeeld van. Dit is uiteraard geen argument, het heeft nog nooit een rol gespeeld totdat de heer Wilders ermee op de proppen kwam. En tegen beter weten in is dit zowaar een rol gaan spelen, het argument is zelfs overgenomen door andere partijen. De angst is dermate doorgeslagen dat deze verrijking van onze samenleving nu als iets slechts wordt bestempeld. Dan blijft er het laatste type conflict over, een conflict over identiteit. Maar ook hier is er geen sprake van een echt conflict, het blijft smijten met anti-islamitische modder, zwaar op de persoon gespeeld. En als deze discussie stopt, dan is er maar een oplossing, namelijk Geert Wilders een halt toe te roepen. Want in wezen is Geert Wilders een bange, blanke man. En als wij de angst van

die 'blanke' man kunnen wegnemen, dan ontnemen wij een groot deel van het arsenaal aan valse argumenten.

Veel diversiteit onder de demonstranten op het Museumplein tijdens de Top.

Tenslotte komt Mirjam Auorach (Samen tegen Racisme) aan het woord. Het wordt tijd dat invloed van de angst erkenning krijgt. Want in haar ogen is Geert Wilders een product van xenofobie aan de ene kant en de politieke verrechtsing aan de andere kant. Het omkeren van de bewijslast tegen vermeende terroristen, en hele bevolkingsgroepen die daar impliciet onder gerekend worden. Deze angst wordt gebruikt om de aandacht af te

leiden van vele impopulaire maatregelen, de afbraak van sociale zekerheden en de verregaande privatisering. De vermeende mislukking van de multiculturele samenleving, die keer op keer wordt aangehaald en zo ook de angst voedt. De enige manier om Geert Wilders aan te pakken is om de aanval op Geert Wilders te openen. Om hem te ontmaskeren, zodat de mensen hem met al zijn kleingeestige angsten kunnen waarnemen. Tenslotte acht zij het van belang om het heersende racisme te erkennen, om de daardoor ontstane fobie voor de islam te kunnen aanpakken. (Tekst en foto's: Maerlant Yujean van Bremen)

Koor zingt Poverty Requiem op Top van Onderop

Een alternatief voor protest tegen armoede: zang. Op de Top van Onderop werd het door Peter Maissan gecomponeerde stuk Poverty Requiem door een koor van 80 mensen gezongen in de Aula van het Barlaeus. Het muziekstuk attendeert op de millenniumdoelstellingen die bijna 200 lidstaten van de Verenigde Naties hebben opgesteld om armoede in de wereld flink terug te dringen. "Een artistiek stuk is een fantastisch actiemiddel, omdat muziek uit het hart komt en het diep raakt", zegt Maissan. Hij heeft er bij de productie van het stuk rekening mee gehouden dat iedereen kan meezingen en iedereen zijn stem dus kan laten horen, zoals kinderen, ouderen en iedereen in de omgeving die staat te luisteren naar de muziek. In vijf delen worden verschillende manieren waarop armoede zijn uitwerking heeft op de mens verklankt: schreeuw, woede, rouw, overleven en hoop. Alle teksten zijn geschreven door Sylvia Borren, directeur van OxfamNovib. Het Poverty Requiem was

ook te horen bij de protesten tegen de G8 in juni in Duitsland. Op 17 oktober 2007, 'Dag van de Armoede' wordt het Requiem in 12 landen, verspreid over de wereld, uitgevoerd. 24 uur lang een aaneenrijging van verschillende uitvoeringen in het kader van de campagne "Armoede de wereld uit!".

Wat vonden de bezoekers ervan?

Tegen G8

“Het gaat om de daden” vertelt Robbert Temme. Het begon kleinschalig met protesten voor kraakpanden. Nu pakt hij het groter aan en gaat demonstreren tegen G8 in Duitsland. Daarvoor wil hij op de Top van Onderop informatie inwinnen.

Ergens beginnen

Deze twee antropologen vinden de verschillende organisaties die op de top zijn leuk om te ontdekken. Er is veel waar ze meer van wilden weten. De grote hoeveelheid aan diversiteit is interessant.

Het is toch gezellig?!

De bijeenkomst is een goede plek om mensen te ontmoeten en te discussiëren met vrienden. De gezelligheid is er belangrijk en je komt altijd wel bekenden tegen vertelt ze ons.

Vrede, liefde en vrijheid..

In haar mooie kostuum kwam de unie engel ons tegemoet. Ze is bezig een partij op te richten. Een partij die het neoliberalisme wil terugbrengen naar een wereld zonder machtige bedrijven. Met Juliana als heilige onder de mensen.

(Tekst en foto's: Annabelle van Willenswaard en Laurens Muter)

Inspirerende dag

Frida Faraz is uit Delft gekomen, ze is een Iraanse activiste. “Ik vind het een inspirerende dag, hoe meer mensen er aan mee doen hoe beter. Ik ben tegen de G8 en hun imperialisme, omdat ze slechte dingen bepalen voor de hele wereld. Ik wil gewoon niet dat hun vergadering over twee weken doorgaat.”

Duitsland

Claudia Zellen (20) werkt als au-pair in Haarlem. “Het lijkt alsof je niks kunt doen. Maar het is belangrijk om mee te doen aan acties zoals dit. In Duitsland, waar ik vandaan kom, heb ik ook meegelopen in demonstraties tegen de oorlog. Ik zou zelf wel mee willen naar de G8-demonstratie, maar ik heb er geen tijd voor. Ik vind dat je altijd vreedzaam moet demonstreren, stenen gooien zou ik nooit doen.”

Bush

Dominic Koster (24) studeert aan de PABO in Leeuwarden. “Martin Luther King zei ooit dat het moment was gekomen dat zwijgen als verraad gold. Hij had het over de Vietnamoorlog. Voor ons is dat moment allang gekomen. Ik bedoel de oorlog van Bush in Irak en in Afghanistan. Hier is een platform om het over deze oorlog te hebben, daar moet je gewoon bij zijn. Bovendien put ik er hoop uit dat een andere wereld echt mogelijk is.”

(Tekst en foto's: Janneke Prins)

Allemaal samen

Deze twee jonge studenten willen ideeën opdoen over de beroepsmogelijkheden voor later op internationaal ontwikkelingsniveau. Zij vonden het vooral bijzonder dat iedereen op de top samen komt.

Workshop: Ik heb niets te verbergen.nl

In deze workshop werd een voordracht gehouden door respectievelijk Meldpunt Misbruik Identificatieplicht (MMI) en Buro Jansen & Janssen.

De afgevaardigden van Meldpunt Misbruik Identificatieplicht hielden vooral een betoog over de Wet Uitgebreide Identificatieplicht die in 2005 is ingevoerd. Vanaf deze tijd ben je als burger strafbaar indien je jezelf op straat niet kunt identificeren. Deze wet is zeer omstreden volgens de spreker van het MMI. Er worden op basis van deze wet maandelijks zo tussen de 2500 en 3000 boetes uitgedeeld. De helft van deze personen betaalt de boete niet. De boete betalen is immers schuld bekennen. De helft van de mensen die deze boete niet betaalt krijgt hier geen aanmaning over en zodoende verdwijnt de boete als sneeuw voor de zon. Erg opmerkelijk, maar gezien de twijfelachtige wet die erachter steekt misschien wel op zijn plaats.

Buro Jansen & Janssen, gevormd door Rick van Amersfoort en Wil van der Schans, kwamen een voordracht houden over de wereld die schuilgaat achter de opmerking van veel mensen die zeggen niets te verbergen te hebben voor de overheid. Een grenzeloos vertrouwen in dezelfde overheid en geen vrees kennend. De beide heren hebben een website opgesteld ikhebniesteverbergen.nl, die mensen bewust probeert te maken van de realiteit die schuilgaat achter de steeds ruimer wordende bevoegdheden van overheidsinstellingen en andere gerelateerde instanties betreffende de toegang tot privacygegevens van individuen.

De website gaat in op de vragen wat er van eenieder bewaard wordt, wie verzameld en bewaart dat, welke regelgeving daaraan ten grondslag ligt, wat staat ons in de toekomst te wachten en diverse voorbeelden. Concreet draait het om de centrale vraag wat de bevoegdheidsuitbreidingen die zich hebben gemanifesteerd in de afgelopen jaren betekenen voor de privacy van de 'gewone' burger.

Vroeger was er een gegronde reden nodig om mensen af te luisteren en/of op te sporen. Tegenwoordig is dit niet meer noodzakelijk, vooral door de invoering van de bijzondere opsporingsbevoegdheidswet. Dit alles past in de control-culture die zich de laatste decennia meester maakt van de internationale wereld, met Amerika optredend als orkestleider. Meer preventie en pro-actief handelen is de trend van het moment. Opvallend in dit proces is dat tegenwoordig in het politieke spectrum zowel links als rechts van mening zijn dat door registratie en controle de veiligheid vergroot wordt. De vraag is of we te maken hebben met een kwaadwillende overheid of dat er sprake is van onwetendheid over de gevolgen van de bevoegdheden. Beide organisaties gaan ervan uit dat er geen sprake is van kwade zin. Buro Jansen & Janssen geeft daarentegen wel een aantal risico's weer die het gevolg zijn van deze controlezucht en de toegang tot de omvattende privé gegevens van individuen.

De burger kan gemakkelijker tot object van onderzoek door politie, justitie en veiligheidsdiensten worden. Onderzoek kan zich richten op mogelijke verdachten, burgers die in relatie of in contact staan met verdachten of op burgers in het algemeen in het kader van verkenningen en proactiever optreden. Daarbij komt nog dat de manieren waarop een willekeurige burger in een onderzoek betrokken kan worden vele malen diverser zijn geworden. Te denken valt aan telefoonverkeer dat afgeluisterd en geanalyseerd kan worden, het internetgedrag, het reisverkeer, welke boeken een persoon leent bij de bibliotheek etcetera. Met andere woorden, er kan op deze manier een virtuele identiteit worden geconstrueerd die belangrijker kan worden dan de werkelijke identiteit van de betrokken persoon. Men kan steeds moeilijker zichzelf zijn, zonder daar direct iets van te merken. De vrijheid is zwaar in het geding. Het is tijd voor een brede bewustwording van deze wereld die zich aan het zicht van het tastbare onttrekt. (Tekst: Mark Goede, foto's: Marjolein de Lange)

Workshop: Venezuela en de revolutie in de 21e eeuw

In deze bijeenkomst stond de revolutie die zich in Venezuela heeft voltrokken, en nog steeds in volle gang is, centraal. Vertrekpunt was de symbolische uitstraling die deze strijd tegen het neoliberalisme en de macht van de VS heeft. De bijeenkomst werd geopend door een betoog van Manuel Gutierrez van de Bolivariaanse Kring. Gutierrez stelde dat de Bolivariaanse revolutie zich op dit moment in een transitieperiode bevindt, waarbij er verschillende spanningen en uitdagingen zijn.

De strijd die gaande is speelt zich vooral af tussen aan de ene kant de 'oude structuur', de neoliberale en de rijke oligarchen en aan de andere kant het volk, met Hugo Chavez als inspirator vooruitlopend op de 'troepen'. Deze strijd speelt zich op alle gebieden in alle hevigheid af.

Daaropvolgend hield Pepijn Brandon, actief bij de internationale socialistische en hoofdredacteur van de Socialist, een betoog over de internationale uitstraling van deze strijd tegen het neoliberalisme. Alvorens hierop in te gaan stelde Brandon eerst de rol van de internationale media aan de kaak betreffende het verslaan van de gebeurtenissen in Venezuela. "Er wordt vaak een omgekeerd beeld geschetst van de daar aanwezige situatie. We krijgen veel desinformatie via de media". De rijken bezitten nog veel controle op de media door eigen, private instellingen. Zodoende kan er een waarheid worden gecreëerd die totaal het omgekeerde is van de realiteit. Zo werd de staatsgreep in april 2002 door hen gepresenteerd als een opstand van het volk tegen de zittende president. In werkelijkheid was het de rijke elite, angstig voor het kwijtraken van de oliemacht, die de president tijdelijk uit zijn ambt haalde. Tevergeefs. Driemaal is er getracht Chavez weg te halen, maar tot op heden is het volk te machtig gebleven. Dit biedt hoop, hoewel er vast en zeker opnieuw een spaak in het wiel zal worden gestoken door de rijke rechtse elite, om hun macht te waarborgen.

De betekenis van de strijd in Venezuela is niet te onderschatten. Kijk alleen naar de socialistische golfvloed die Latijns-Amerika overspoelt. Buiten deze uitwerking is het vooral een symbolische strijd tegen de internationale hegemonie van het neoliberalisme en de macht van de VS. Het biedt niet alle antwoorden tegen het internationale kapitalisme. Maar het biedt zeker een basis voor discussie voor alternatieve mogelijkheden over het inrichten van de samenlevingsvorm op nationaal niveau. Het kan een andere, alternatieve internationale geest aanwakkeren. Het is een breuk met de neoliberale wereld. Een wereld waar de dictaten van het IMF gelden en waar er weinig oog is voor solidariteit. De Venezolaanse president Chavez, die vooruitloopt met zijn overtuiging door te stellen dat de rijke oliedollars in sociale projecten gestoken kunnen worden, kan als inspirator dienen voor een groot deel van de wereld. Vooral de wereld die letterlijk boven hen hangt, een deel van de wereld dat overtuigd is van haar gelijk en denkt de waarheid in pacht te hebben.

Het is tijd dat er internationaal leidende figuren opstaan die het lef en het bravoure tonen zoals de president van Venezuela laat zien en horen. Tijd voor een echte invulling van solidariteit. Tijd om democratie niet te gebruiken als verhulling van de waarheid. Een samenleving gestoeld op ware oprechtheid en een eerlijkere verdeling van de middelen en kansen in de maatschappij.

De leugens over Irak & het antwoord van de anti-oorlogsbeweging

Het debat over de deelname van Nederland aan de oorlog in Irak is bij de onderhandelingen van de regeringscoalitie weg onderhandeld. Een discussie die in bijvoorbeeld de Verenigde Staten en Groot-Britannië regeringen heeft gedwongen om meer openheid van zaken te geven. Daar is duidelijk geworden dat het publiek is voorgelogen over de redenen en motieven om een oorlog te voeren tegen Irak.

De eerste spreekster is Cindy Sheehan, moeder van een in Irak omgekomen soldaat. Na de zinloze dood van haar zoon, is zij in actie gekomen om de oorlog te stoppen. Rustig spreekt zij de zaal toe, en begint haar verhaal. Een bekend verhaal zo langzamerhand. Het verhaal van de aanloop naar de oorlog tegen Saddam Hussein. De aanwezigheid van massavernietigingswapens, de band tussen Al Qaida en het regime van Irak. Een verhaal zoals later bleek, waar geen enkel element van waar was. Maar wel een betoog dat de basis vormt voor het bijeenrapen van de onderhand beruchte "coalition of the willing", die elk in eigen land het publiek deze zelfde argumenten voorschotelde. Protesten, zoals die van Cindy Sheehan, hebben een beweging in gang gezet, die de Amerikaanse regering gedwongen hebben te erkennen dat zij niet de waarheid hebben verteld. Waarom is in Nederland geen beweging op gang gekomen die de waarheid boven tafel heeft gekregen. Nederland, bij Cindy Sheehan bekend van haar massale vredesbeweging uit de tachtiger jaren van de vorige eeuw. Het is tijd geworden om met de vuist op tafel te slaan, en de regering te dwingen haar rol op te biechten. Want door het misleiden van het publiek, zijn we een situatie ingetrokken, die steeds verder escaleert. Denk alleen maar aan de mishandelingen van gevangenen, nu ook door Nederlandse militairen in Afghanistan. We moeten de handen ineen slaan, onze gezamenlijke band erkennen als mensheid. Als een sneeuwbal die groter en groter wordt, en uiteindelijk onontkoombaar de regering zal dwingen om ook hier openheid van zaken te geven. Cindy Sheehan roept op om vrienden te betrekken in onze roep om openheid, om een einde te maken aan deze waanzinnige oorlog. "Whatever you are doing, do a little more."

Vervolgens komt Harry van Bommel (tweede kamerlid van de Socialistische Partij) aan het woord. Hij is bekend van zijn protesten tegen oorlog, al vanaf het uiteenvallen van Joegoslavië. Het uitsluiten van een onderzoek naar de deelname van Nederland aan de oorlog in Irak is hem, evenals vele anderen, een doorn in het oog. Het afdwingen van een dergelijk onderzoek is meer dan noodzakelijk. Het gaat hier namelijk niet om misleiding, of een verkeerde voorstelling van zaken. Het gaat hier om een leugen die ons is voorgeschoteld. En als wij niet de waarheid boven tafel krijgen, dan verworden we zelf tot leugenaars. En het meest verontrustend zijn de tekenen dat door het wederom hanteren van leugens en bedrog, een aanval op Iran wordt ingeluid. Dat moet voorkomen worden, en dat is ook een doel van de demonstratie van vandaag.

Als derde spreker is Martijn de Rooi (mede oprichter van Openheid over Irak) uitgenodigd. De organisatie heeft tot op heden meer dan 18.000 handtekeningen verzameld om een parlementaire enquête over het besluit tot deelname aan de oorlog in Irak af te dwingen. Wij moeten weten waarom

Nederland tot deelname is gekomen. Wij moeten de echte redenen weten, en niet de halfslachtige leugens die al jaren over ons heen worden gegooid. Ook mogen we genoeg nemen met het argument dat een dergelijk onderzoek ons imago in Het Buitenland zou beschadigen. Ons imago is al bezoedeld door deze steunbetuiging aan de oorlog tegen terreur. Onze steun druist in tegen de regels die gelden in de internationale rechtsorde, wij hebben als Nederland zelf wetten met voeten getreden. En hoe zou ons imago door een onderzoek aangetast worden? De VS is van een dergelijk onderzoek niet slechter in het wereldbeeld gekomen. Maar onze regering wil pertinent niet aan deze discussie beginnen, en weigert zelf een ontvangstbevestiging te sturen aan de organisatie. Gelukkig weet Openheid over Irak zich gesteund door de SP en GroenLinks.

Tenslotte is het woord aan Bart Griffioen (van de Internationale Socialisten). Hij bepleit het openbreken van de beerput Irak. Net als de twee voorgaande sprekers wil hij dat Jan Peter Balkenende, Jaap De Hoop Scheffer en Henk Kamp ter verantwoording worden geroepen voor hun aandeel in de besluitvorming. Samen kunnen wij dit bewerkstelligen, samen moeten wij de waarheid boven tafel krijgen. En wel nu. (Tekst en foto's: Maerlant Yujean van Bremen).

Tekeer tegen de isoleer: straf is straf, zorg is zorg!

Na een voorstelronde van de sprekers en van het publiek begon Marietje haar verhaal. Zij is van de organisatie Time Out, deze organisatie richt zich op vrouwen die slachtoffer zijn van geweld, armoede en onderdrukking. Zij zijn ontevreden over de zorg voor deze slachtoffers. Ze worden niet goed opgevangen in de zorg en hebben daardoor geen kans om een beter leven op te bouwen.

Vervolgens kwam Jolanda aan het woord. Zij vertelde over haar leven. Ze is ook in de psychiatrie beland en kon dus uitleggen hoe het daar is. Het is een vicieuze cirkel waarin geen goede begeleiding en hulp wordt geboden. Nu verdient ze 400 euro per maand en moet daarvan leven samen met haar dochter.

*Van links naar rechts:
Jan, Jannie, Marietje,
Jolanda en Jolijn*

Jannie, ook een cliënt, vertelde ons hoe het eraan toegaat in een inrichting. Het is vaak niet goed gesteld met de omstandigheden waarin ze juist extra hulp zouden moeten hebben. Er is onvoldoende en slechte voeding; slechte huisvesting (nog geen 12m² per persoon) en het personeel is ondeskundig. En de Politiek kent hun problemen niet.

Op dat laatste punt sluit Jan aan. “Ja, dat is ons grootste probleem”. Dat is hun reden om onder andere hier aanwezig te zijn. Mensen moeten interesse krijgen in dit thema en bekend worden met die wereld. “Want de zorg is zorgwekkend!” aldus Jan.

Veel mensen met problemen komen terecht in de gevangenis, dit terwijl ze naar een ziekenhuis moeten of naar een zorginstelling waarin ze geholpen kunnen worden. Jan maakt zich ernstig zorgen op de ontwikkeling in de maatschappij waarbij steeds meer om prestatie gaat. Er wordt zoveel druk op mensen gelegd dat ze daardoor last krijgen van stress en depressiviteit, ze worden steeds meer individualistisch waardoor zelfmedicatie (drugs en alcohol) steeds vaker voorkomt.

Jolijn vertelt ons waarom zij de stichting “Tekeer tegen de isoleer” heeft opgericht. Zelf is ze opgenomen geweest, het was er zo erg dat ze is weggelopen. Ze besloot toen om nooit meer terug te gaan naar een hulporganisatie. Op een bepaald moment tijdens haar studie besloot ze dat het zo niet langer kan. Ze is zich met groot succes gaan inzetten voor het behandelen van cliënten en het demonstreren tegen isoleercellen. (Tekst en foto's: Annabelle van Willenswaard)

De G8 in Duitsland

Op een grote actieconferentie in november 2006 in het Duitse Rostock hebben meer dan 450 activisten uit heel Europa een oproep gedaan voor een protestweek tegen de G8-top in juni. "We begroeten activisten uit het buitenland en verheugen ons op één van de grootste internationale demonstraties sinds jaren. Dit zal ook weerklank hebben in alle landen waar de demonstranten vandaan zullen komen". Het Nederlands Sociaal Forum heeft in de programmakrant en tijdens de Top van Onderop opgeroepen om ook aan de protesten en de alternatieve conferentie in Duitsland deel te nemen.

"De politiek van de G8 kent vooral verliezers"

In een artikel in de programmakrant van de Top van Onderop schreef Willem Bos: "Op de G8 zullen Bush, Blair, Putin en de andere G8-leiders achter gesloten deuren besluiten nemen die van grote invloed zijn op het leven van de hele wereldbevolking en de toekomst van onze planeet.

Klimaat grote verliezer

Met 13 procent van de wereldbevolking produceert de G8 bijna de helft van alle broeikasgassen die de aarde opwarmen. De VS weigeren als grootste vervuiler nog steeds het Kyoto Verdrag te tekenen. De klimaatverandering, die het bestaan van miljoenen mensen bedreigt, kan alleen gestopt worden als alle rijke landen, met de G8 voorop, een drastische reductie van hun uitstoot van broeikasgassen realiseren. Kernenergie is daarbij geen oplossing en zou afgebouwd moeten worden.

Vrede en tolerantie onder druk

Bush en Blair hebben met hun 'oorlog tegen terrorisme' Irak internationale rechtsregels aan hun laars gelapt. Sinds de inval in Irak zijn 650.000 Irakese burgers omgekomen en miljoenen zijn op de vlucht. Rusland voert in Tsjetsjenië zijn eigen 'oorlog tegen het terrorisme'. De VS bedreigen nu ook Iran. Meer dan ooit geldt nu in het hele Midden Oosten dat alleen rechtvaardige vrede toekomst heeft. Dat betekent respect voor mensenrechten en een einde aan alle vormen van bezetting. Onder het mom van de 'oorlog tegen terrorisme' worden burgerrechten uitgehold en in Guantanamo Bay en elders duizenden mensen illegaal gevangen gehouden en gemarteld. In het westen leiden generalisaties over moslims tot vreemdelingenhaat.

Armen betalen de rekening

De G8 breekt - onder andere via het IMF en de Wereldbank - markten open voor multinationals. Publieke diensten worden geprivatiseerd en bezuinigingen op onderwijs en gezondheidszorg afgedwongen. De armen betalen de rekening en democratische controle over basisvoorzieningen wordt uitgehold. De G8 is zelfs de belofte van de vorige G8 in Schotland om de schulden van een klein aantal arme landen kwijt te schelden niet nagekomen. De kloof tussen arm en rijk groeit. Twee procent van wereldbevolking bezit de helft van alle rijkdom op de wereld. De helft van de wereldbevolking moet twee dollar per dag leven. Het aantal mensen dat dagelijks honger lijdt is in de afgelopen tien jaar met 14 miljoen toegenomen tot 854 miljoen."

U2-zanger Bono: G8-top is een farce

Na afloop van de G8 was de Ierse U2-zanger en Afrika-activist Bono van mening dat de landen van de G8 Op de top in Heiligendamm hun kans hebben verkeken om hun eerdere beloftes aan Afrika waar te maken. Samen met zanger/activist Bob Geldof noemde hij de G8-top een farce. Bono en Geldof noemden de slottekst over Afrika op de G8-top een cynische tekst waarin louter oude beloftes werden herhaald. Geldof was ook niet te spreken over het klimaatcompromis.

Nederlandse andersglobalisten in Duitsland

(GPD) Vanuit Nederland gingen naar schatting 350 andersglobalisten naar Heiligendamm om te demonstreren. Er waren daar in totaal ongeveer 100.000 demonstranten. De demonstranten noemen zich de laatste jaren andersglobalisten om te benadrukken dat ze niet alleen maar tégen iets zijn.

De andersglobalisten hebben zich in Nederland geschaard onder de vlag van het Nederlands Sociaal Forum (NSF), in 2004 opgericht in navolging van het Europees Sociaal Forum en het Wereld Economisch Forum. Zo'n 260 organisaties hebben de beginselverklaring van het NSF ondertekend. Het NSF hield op 20 mei 2007 in Amsterdam de 'Top van Onderop', een tegenhanger van de komende G8-top.

Diverse internationale organisaties hanteren de leus 'Een Andere Wereld is Mogelijk'. Organisaties die op diverse terreinen actief zijn - milieu, mensenrechten, armoede, vrede en arbeid – werken wereldwijd samen. Hun doel: een alternatief bieden voor het 'neoliberalisme' met zijn in hun ogen te grote nadruk op economische groei en winstmaximalisatie.

Tienduizend andersglobalisten blokkeren G8

(ANP) Bijna tienduizend demonstranten hebben zich begin juni 2007 toegang verschaft tot de veiligheidszone rond Heiligendamm, waar de G8-top werd gehouden. Alle belangrijke toegangswegen en een spoorlijn werden geblokkeerd. De politie zette aanvankelijk waterwerpers en traangas in. Maar de demonstranten wisten via de velden opnieuw de wegen te blokkeren en bleven daar drie dagen lang, dag en nacht op het asfalt zitten. Een van de geblokkeerde wegen lag op de route die de G8-delegaties namen om bij het conferentiecentrum te komen. Het vervoer van diplomaten en pers werd nu noodgedwongen via zee omgeleid.

Nederlandse demonstranten tevreden over acties in Duitsland...

De Nederlandse actievoerders die in Duitsland protesteerden tegen de G8-top, zijn tevreden over de afgelopen dagen. „We hebben laten zien dat verzet kan helpen”, blikt Jelle Klaas van de Internationale Socialisten tevreden terug die met 150 mensen in Duitsland was. „We gingen uit van een symbolische blokkade. Het is dan geweldig dat er zo veel mensen meewerkten dat alle toegangswegen daadwerkelijk geblokkeerd werden”, aldus Cathrin Black van dezelfde organisatie. „We hebben hiermee laten zien dat de anti-G8-campagne alive and kicking is.” Ook Christiaan Verweij van Grassroots Projects noemt de acties geslaagd. Hij was samen met ongeveer zestig andere Nederlanders aanwezig in Heiligendamm. „We hebben veel bereikt. We zijn veel in het nieuws geweest en mensen reageren heel positief op onze acties.”

... maar niet over de besluiten van de G8!

Christiaan Verweij ziet de uitkomsten van de G8-top pessimistisch in. „Alle verdragen zijn er in principe al. Ze worden alleen nooit nageleefd. De regeringsleiders zijn nou eenmaal niet goed in het

zich aan de regels houden. Ze maken vaak mooie beloftes, maar ik ken er niet een die ze hebben gehouden.” Ook Black heeft weinig vertrouwen in de gedane beloftes. „Maar er is wel een stap gezet. De leiders dachten een mooi feestje te kunnen geven en een paar vage plannen te presenteren. Wij hebben ze laten merken dat ze daar niet zo maar mee weg kunnen komen.”

Door de korenvelden richting G8

Mobilisatie voor de Top van Onderop

Het belangrijkste middel om te communiceren met de uitgebreide achterban van het NSF over de Top van Onderop was het verspreiden van de programmakrant (oplage 140.000). Daarnaast zijn er 30.000 flyers en 3.000 posters verspreid. Ook zijn diverse advertenties in media in de regio Amsterdam geplaatst. Bovendien hebben de aangesloten organisaties hun achterban rechtstreeks schriftelijk of persoonlijk gemobiliseerd. Met omroep Llink was een samenwerkingsverband aangegaan. In een aantal radioprogramma's en de nieuwsbrief van Llink is aandacht besteed aan de Top van Onderop (zie elders). Omgekeerd verzorgde de omroep op de top een documentaire programma.

Flyers zijn door middel van aanvraag via de website van NSF verdeeld en verstuurd in het hele land. Posters zijn opgehangen in culturele centra, ontmoetingsplaatsen, universiteiten en bibliotheken in Amsterdam. De programmakrant is ingestoken als bijlage in verschillende media (zie hieronder). In de programmakrant stonden naast het volledige programma van de Top van Onderop ook achtergrondartikelen en interviews van de thema's die aan de orde kwamen (zie bijlage).

Website

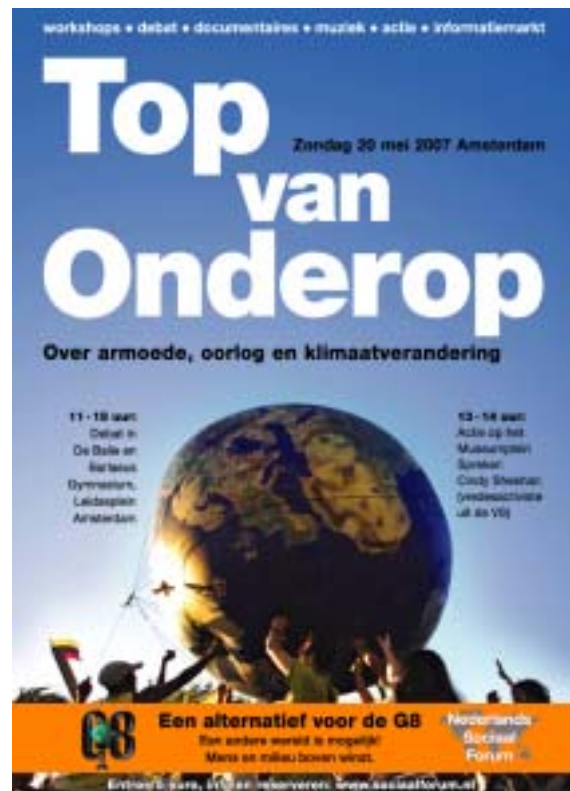
Daarnaast is de website www.sociaalforum.nl ook een belangrijk communicatiemiddel geweest. Deze website werd op het hoogtepunt door duizend mensen per dag bezocht. Ook na afloop van de top bleef de website duizenden bezoekers trekken die daar ondermeer verslagen en videofilmmpjes konden zien die op de Top van Onderop waren gemaakt. Op 20 mei deed een groep van twintig onafhankelijke mediamakers verslag vanaf locatie. Nog dezelfde dag waren op de website sociaalforum.nl tal van geluid-, video en tekst-verslagen van de debatten en acties te zien.

Ook 243 verschillende externe websites besteedde op 47.000 pagina's op het internet aandacht aan de top.

Advertenties

Advertenties en aankondigingen in agendarubrieken van de Top van Onderop hebben gestaan in o.a.: Ad Valvas, Alibi, Dag van de Aarde, Daklozenkrant, Folia, Griffioen, Havana, Memory, NL20, Parool, Rood, Somo, Spanning, Ted, Tribune en Weekly.

De poster/flyer van de Top van Onderop

Verspreiding van de programmakrant van de Top van Onderop

De programmakrant werd als bijlage meegezonden met ondermeer de volgende bladen/kranten:

De Groene Amsterdammer:
Oplage: 12.000

Maandblad Mug:
Oplage: 30.000

Milieudefensie Magazine:
Oplage: 17.500

Het Parool:
Oplage: 25.000

Groen Links Magazine
Oplage: 23.000

Kleintje Muurkrant
Oplage: 1.000

Drukbezocht plenair slotdebat

De top van Onderop op 20 mei werd afgesloten met een drukbezocht plenair debat in het Barlaeus Gymnasium over alternatieven voor de G8. Onder voorzitterschap van Frank van Schaik & René Danen (NSF) werd met de zaal gedebatteerd over welke alternatieven sociale bewegingen hebben voor de politiek die de G8 propageert. Het tweede deel van het debat ging over Nederland. Hoe verder? Wat is de effectiviteit van maatschappelijke organisaties en hoe kunnen ze samenwerken. De sprekers op het podium uit binnen en buitenland deelde hun ervaringen met het publiek. Met:

Cindy Sheehan (Gold Star Families for Peace, VS)

Mona Bricken (WEED, DU)

Jonathan Neale (Campaign against Climate Change, UK)

Sylvia Borren (OxfamNovib)

Kees Kodde (Milieudefensie)

Bart Griffioen (Coalitie Stop de Oorlog)

Olivier Hoedeman (Corporate Europe Observatory)

Zonder vrijwilligers geen Top van Onderop

De Top van Onderop op 20 mei werd mogelijk gemaakt dankzij de inzet van maar liefst 128 vrijwilligers. Ze kwamen uit het hele land, letterlijk van Groningen tot Maastricht, om geheel vrijwillig hun bijdrage achter de schermen te doen aan de organisatie van de alternatieve top. Opbouwen, afbreken, kaartverkoop, demonstratiebegeleiding en zaalwachten. Zonder vrijwilligers was er die dag geen Top van Onderop mogelijk geweest. Dat geldt ook voor het secretariaat van het NSF. Daar was in de maanden voor de top, in de vorm van de projectleider, slechts één betaalde kracht werkzaam. De drie andere medewerkers werkte maanden als vrijwilliger op het secretariaat. Dat gold ook voor de meeste mensen in de werkgroepen, coördinatiegroep, de redactie van de krant, de mediamakers en de penningmeester. Bedankt iedereen!

v.l.n.r.: De Dag, Spits, De Pers, Metro, AD en NRC.

Foto's: A. Koster / A. van Oort / A. van Oort

Protestmanifestatie in Amsterdam tegen de G8

Een vreedzame demonstratie tegen de G8-top van Oorlog en Troepen uit Irak en Afghanistan werd gehouden in Amsterdam zaterdag. Volgens de organisatie die protesteerders 1200 mensen tegen de plannen van de G8-top in de wereld op het gebied van veiligheid. De G8-top wordt het aantal deelnemers op 700. Onder de sprekers was de Amerikaanse Cissy Sheehan, moeder van een in Irak gesneuvelde soldaat. Ze liet zich vertellen dat over de Nederlandse rol in Irak. „Een regering die niet wil onderzoeken hoe het land in de oorlog is betrokken geweest, wordt de wereld niet te willen verbergen.“

Demonstratie 1.200 mensen PROTESTBOODSCHAPPEN OP MUUR TEGEN G8-TOP

Duizenden mensen hebben zaterdag in Amsterdam voor het Amerikaanse consulaat protestborden tegen de G8-top geplaatst. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef. Cindy Sheehan, een Amerikaanse moeder van een in Irak omgekomen soldaat, heeft op het Amerikaanse consulaat een troespreek gehouden.

De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef. Cindy Sheehan, een Amerikaanse moeder van een in Irak omgekomen soldaat, heeft op het Amerikaanse consulaat een troespreek gehouden.

De vrouw trachtte lange tijd te protesten in Amsterdam. (Foto: A. Koster)

De Pers, pag. 5

AMSTERDAM

Top van Oorlog rustig verlopen

De Top van Oorlog, een protestmanifestatie tegen de G8, is gisteren in Amsterdam rustig verlopen. Volgens de organisatie die protesteerders 1200 mensen tegen de plannen van de G8-top in de wereld op het gebied van veiligheid. De G8-top wordt het aantal deelnemers op 700. Onder de sprekers was de Amerikaanse Cissy Sheehan, moeder van een in Irak gesneuvelde soldaat. Sheehan liet zich vertellen dat over de Nederlandse rol in Irak. „Een regering die niet wil onderzoeken hoe het land in de oorlog is betrokken geweest, wordt de wereld niet te willen verbergen.“

Nederland mist eigen peacemum

AMSTERDAM Tweede Kamerlid Harry van Bommel (D66) en 'peacemom' Cindy Sheehan hebben Nederlandse sprekers in Amsterdam in Londen tegen de G8-top. „De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

CINDY SHEEHAN, moeder van een in Irak gesneuvelde soldaat, is Amerikaanse spreker in Amsterdam tegen de G8-top. „De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

Peacemom Cindy Sheehan spreekt op het Amerikaanse consulaat in Amsterdam.

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

Top

Harry van Bommel (D66) en 'peacemom' Cindy Sheehan hebben Nederlandse sprekers in Amsterdam in Londen tegen de G8-top. „De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

Metro, pag. 3

AD, pag. 6

Menselijke blokkade laat zich niet wegkietelen

Op de manifestatie 'Top van Oorlog' konden activisten oefenen voor actie tijdens de G8-top in juni. Een van de sprekers was 'peacemom' Cindy Sheehan.

DOOR EEN VOLGENDE MAATSCHAPPELIJKE... De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

'Peacemom' roept op tot openheid over Irak

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

„De G8-top is onderdeel van het Nationaal Forum voor de G8-top. De G8-top wordt gehouden in Dublin. 5 miljoen in één van landen betogen op een voorjaar met lange maar een protestboodschap schreef.“

NRC Handelsblad, pag. 3

Ruime aandacht in de media

De Top van Onderop mocht op ruime aandacht in de media rekenen. Ondermeer het NOS-Journaal, RTL-Nieuws, AT5, NOVA, BNR, Radio 1 en 5 en Radio Noord Holland besteedde er aandacht aan. Ook diverse landelijke en regionale kranten berichtten over de Top (zie de krantenknipsels hiernaast). Hieronder teksten van een aantal nieuwssites en omroepen die aan de Top aandacht besteedde.

NOS teletekst:

Top van Onderop in A'dam tegen G8

In Amsterdam is de Top van Onderop gehouden. Het was een manifestatie tegen de topconferentie van de G8, over twee weken in Duitsland.

Aan de Top van Onderop deden ruim 250 organisaties mee, waaronder FNV Bondgenoten en Milieudefensie. Ze wilden een

alternatief bieden voor een betere wereld, zoals ze zelf zeggen. Volgens hen heeft de G8 te weinig oog voor kwesties als armoede, vrede en het klimaat.

Speciale gast was de Amerikaanse Cindy Sheehan, die haar zoon verloor bij de strijd in Irak. Sinds de dood van haar zoon zet ze zich in voor terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Irak.

Persbureau Novum-Nieuws:

Demonstratie tegen G8 trekt 1200 mensen

(Novum) - Ongeveer 1200 mensen hebben zondag in Amsterdam voor het Amerikaanse consulaat geprotesteerd tegen de G8-top die volgende maand plaatsvindt in Duitsland. Dat meldt de organisator, Nederlands Sociaal Forum, zondag.

Na 13.00 uur konden betogers op een veertig meter lange muur een protestboodschap schrijven. Cindy Sheehan, een Amerikaanse vredesactiviste die haar zoon verloor in de oorlog in Irak, heeft op het Museumplein voor het Amerikaanse consulaat een toespraak gehouden. Ook directeur Frank Köhler van Milieudefensie en directeur Sylvia Borren van Oxfam Novib spraken de aanwezigen toe.

De actie is onderdeel van het festival Top van Onderop, door het Nederlands Sociaal Forum georganiseerd als alternatief voor de G8. In debatcentrum De Balie en het Barlaeus Gymnasium worden zondag workshops en debatten georganiseerd en documentaires vertoond. Harry van Bommel (SP), Naïma Azough (GroenLinks) en voorzitter Henk van der Kolk van FNV Bondgenoten nemen deel aan de workshops.

Het Nederlands Sociaal Forum zegt zich te verzetten tegen neoliberale globalisering, oorlog en alle vormen van uitsluiting en achterstelling. Het forum, opgericht in 2004, wordt ondersteund door meer dan 250 maatschappelijke organisaties.

NOS website (Radio 1):

Cindy Sheehan voert actie in Nederland

20-05-07 Cindy Sheehan, het boegbeeld van de Amerikaanse anti-oorlogsbeweging, is enkele dagen in Nederland. Ze wil zoveel mogelijk Nederlanders mobiliseren om een onderzoek naar de Nederlandse steun aan de oorlog in Irak te eisen.

De 50-jarige vredesactiviste verwierf in 2005 wereldwijde bekendheid door haar kampeerprotest tegenover de ranch van president Bush in Texas. Ze verwijt de president de dood van haar zoon Casey, die in 2004 sneuvelde, slechts vijf dagen na zijn aankomst in Irak. Sindsdien zet Sheehan zich als lid van de vredesorganisatie Gold Star Families for Peace in voor de terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten.

Ze is naar Nederland gekomen omdat ze had gehoord "dat overweldigend veel Nederlanders tegen de oorlog zijn". In Amsterdam zamelde ze handtekeningen in om een onderzoek naar

de Nederlandse steun aan de oorlog in Irak te eisen. Volgens Sheehan is "iedereen die zich uitspreekt tegen de oorlog in Irak is een nieuwe nagel aan de doodskist van die zinloze oorlog."

Vandaag sprak ze op de 'Top van Onderop' in Amsterdam, georganiseerd door het Nederlands Sociaal Forum. Op die alternatieve top werd gediscussieerd over thema's als oorlog, klimaatverandering, neoliberale globalisering en armoede.

Afghanistan

Sheehan nam deel aan een seminar over de 'leugens rond Irak'. "Je kunt oorlogsmisdadigers niet steunen zonder medeplichtig te zijn aan die oorlogsmisdaden", veroordeelde ze de Nederlandse steun aan de oorlog in Irak.

Sheehan waarschuwde dat Nederland ook niet te licht moet denken over de deelname aan de ISAF-missie in Afghanistan. "Het is hetzelfde verhaal als Irak. Nederland vecht op verzoek van Bush, alleen is daar niet eens een Saddam Hussein om te verslaan. Onschuldigen sterven in die oorlog en het wordt alleen maar gevaarlijker."

Tribune (website SP): Kritisch onderzoek en actiebereidheid op de Top van Onderop

20-05-2007. "Please, stand up", met een handgebaar ondersteunt de Amerikaanse vredesactiviste Cindy Sheehan haar verzoek aan de bezoekers van het slotdebat van de Top van Onderop om te gaan staan.

"Oké, ga nu maar weer zitten. Zie je hoe makkelijk het is om uit je stoel te komen? Stand up! Dat moeten we vaker doen."

Sheehan, moeder van een in Irak omgekomen soldaat, is een van de speciale genodigden op de Top van Onderop. 's Middags loopt ze mee in de demonstratie tegen de G8. Op het Museumplein daagt ze de aanwezige pers uit om ruchtbaarheid te geven aan de roep om internationale berechting van Bush, Blair en Balkenende wegens hun steun aan de Irak oorlog.

Het is niet de enige oproep tijdens de alternatieve top. In workshops en seminars is de hele dag actief gediscussieerd over uiteenlopende onderwerpen als klimaatverandering, armoede, migratie en racisme. Eis je democratische rechten op en kom in actie, is de boodschap.

Dat kan op vele manieren: door aan te dringen op het openen van de 'Irak-doofpot', zoals onder anderen SP-Kamerlid Harry van Bommel bepleit. Door een referendum af te dwingen over nieuwe Europese Grondwetsplannen. Of door de G8-top fysiek te blokkeren: voor de deur van de Top van Onderop worden workshops gegeven over het hoe en waarom van blokkades.

Uniek platform

"De Top van Onderop is een uniek platform. Er zijn vandaag 1250 mensen bij elkaar. Vakbonden, grote NGO's en kleinere actiegroepen trekken hier gezamenlijk op," constateert organisator René Danen tevreden. "Hier worden coalities gevormd die een betere wereld mogelijk maken." *